

Kronisk värk, läkarrollen och samhället – En berättelse sedd från insidan under två decennier

Vår andra träff, den 25 oktober 2011, ägde rum i aulan på SUS Patientforum i Malmö. Ett samarrangemang mellan RME-Skåne, MAFF (Malmö Fibromyalgiförening), Studieförbundet Vuxenskolan Malmö och Patientforum.

Kvällens föreläsare var *dr Jan Lidbeck*.

Jan Lidbeck är läkar-utbildad i Lund och Malmö och är legi-timerad läkare sedan 1973.

Under åren 1990 – 2009 var Jan överläkare och enhetschef för Smärt-rehab vid Helsingborgs lasarett med huvud-ansvar för diagnostik, behandling och reha-bilitering av patienter med kroniska smärt-syndrom (långvarig smärta).

Sedan hösten 2009 är han överläkare vid Sektionen för specialiserad smärtrehabilitering och Kompetenscentrum (område smärta) vid Rehabiliteringsmedicin på Skånes universitetssjukhus (SUS) i Lund. Jan är specialist i internmedicin (med dr), allmänmedicin, socialmedicin och smärtlindring (algologi).

Jan Lidbeck har engagerat sig i utbildning av läkare, sjukgym-naster och beteendevetare i smärtproblematik och handledt ST-läkare i vidareutbildning till smärtläkare (specialister i smärt-lindring).

Föreläsningen utgick ifrån hans bok

Shamanens sång – Den oundvikliga människan.

Jan skriver själv så här om sin bok:

”Detta är historien om en far och en dotter. Det är också berättelsen om en verklighet som drabbat tusentals människor i dagens Sverige och som engagerar ännu fler. Berättelsen grundar sig i allt väsentligt på verkliga skeenden vilka jag som läkare levtt med dagligen under snart två decennier och som kulminerat under senare år.

Kronisk värk, läkarrollen och samhället -

En berättelse sedd från insidan under två decennier

Vår andra träff, den 25 oktober 2011, ägde rum i aulan på SUS Patientforum i Malmö. Ett samarrangemang mellan RME-Skåne, MAFF (Malmö Fibromyalgiförening), Studieförbundet Vuxenskolan Malmö och Patientforum.

Kvällens föreläsare var dr Jan Lidbeck.

Jan Lidbeck är läkar-utbildad i Lund och Malmö och är legi-timerad läkare sedan 1973.

Under åren 1990 - 2009 var Jan överläkare och enhetschef för Smärt-rehab vid Helsingborgs lasarett med huvud-ansvar för diagnostik, behandling och reha-bilitering av patienter med kroniska smärt-syndrom (långvarig smärta).

Sedan hösten 2009 är han överläkare vid Sektionen för specialiserad smärtrehabilitering och Kompetenscentrum (område smärta) vid Rehabiliteringsmedicin på Skånes universitetssjukhus (SUS) i Lund. Jan är specialist i internmedicin (med dr), allmänmedicin, socialmedicin och smärtlindring (algologi).

Jan Lidbeck har engagerat sig i utbildning av läkare, sjukgymnaster och beteendevetare i smärtproblematik och handlett ST-läkare i vidareutbildning till smärtläkare (specialister i smärt-lindring).

Föreläsningen utgick ifrån hans bok

Shamanens sång - Den oundvikliga människan.

Jan skriver själv så här om sin bok:

”Detta är historien om en far och en dotter. Det är också berättelsen om en verklighet som drabbat tusentals människor i dagens Sverige och som engagerar ännu fler. Berättelsen grundar sig i allt väsentligt på verkliga skeenden vilka jag som läkare levtt med dagligen under snart två decennier och som kulminerat under senare år.

jan Lidbeck

öhamancns säng

I detta samhällsmedicinska drama vill jag bjuda in läsaren till fördolda verkligheter, tysta krig med konflikter mellan läkare, patienter och läkare, sjukskrivna och Försäkringskassan och mellan läkaretiken och statsmaktens "spel om de sjukskrivna".

I berättelsen beskrivs både bra och dåliga läkares sätt att förhålla sig till patienter med "diffusa" symptom där den största gruppen utgörs av dem som drabbats av kronisk smärta. Läkare kan brista i självkännet och empati, brister som i allt väsentligt grundläggs under läkarutbildningen. Vi lär oss tro att mätvärden står för ett slags objektiv sanning och har personlighetsdrag som gör att vi dras till sifferexakta verkligheter. En sådan individ fungerar ofta utmärkt på akutmottagningen. Men inför den till synes obegripligt sjuke kan mötet utvecklas till en katastrof. Mer än hälften av alla långvarigt smärtsjuka rapporterar om sådana negativa upplevelser i mötet med sjukvården. Denna fördolda och destruktiva verklighet är ett viktigt tema i berättelsen.

Försäkringskassan, sjukförsäkringen och regelverket kring sjukskrivning har genomgått en lång förändringsprocess. Politiska beslut kring restriktioner i sjukförsäkringen har inte sällan påverkats av hörsägen och mytbildningar snarare än att de stått på rehabiliteringsmedicinskt vetenskaplig grund. Det förändrade regelverket har inbjudit till enkelspåriga tolkningar av en komplex vårdverklighet. En del har hemfallit åt övertro på rigida reglementen och stelbent pragmatism vilket lett till okänsligt agerande.

Men för de flesta läkare har processen lett till frustration, meningslös byråkratisering och försvårat patientarbete. Och patienterna har drabbats av ökad sjuklighet, fördjupat lidande och, tvärtemot vad som avsetts, utslagning från arbetslivet. Detta är en annan fördold verklighet jag vetat skildra.

Men ingen historia är så allvarlig att den inte också kan tillåtas ett stort mått av satir och underhållning. Jag har därför valt att spegla både allvarliga och tragikomiska perspektiv av vår yrkesutövning. Och allt kan inte rymmas i scener och dialoger. Med fiktiva tidningsartiklar, myndighetsbrev och läkarutlåtanden har jag velat belysa verkliga skeenden i den utveckling som lett fram till dagens situation."

>>> Det var en mycket intressant, underhållande och samtidigt skrämmande föreläsning där Jan lät oss komma med på en resa - **Läkarrollen sedd från insidan.**

www.rme.nu/skane/forelasningar

I detta samhällsmedicinska drama vill jag bjuda in läsaren till fördolda verkligheter, tysta krig med konflikter mellan läkare, patienter och läkare, sjukskrivna och Försäkringskassan och mellan läkaretiken och statsmaktens "spel om de sjukskrivna".

I berättelsen beskrivs både bra och dåliga läkares sätt att förhålla sig till patienter med "diffusa" symptom där den största gruppen utgörs av dem som drabbats av kronisk smärta. Läkare kan brista i självkänedom och empati, brister som i allt väsentligt grundläggs under läkarutbildningen. Vi lär oss tro att mätvärden står för ett slags objektiv sanning och har personlighetsdrag som gör att vi dras till sifferexakta verkligheter. En sådan individ fungerar ofta utmärkt på akutmottagningen. Men inför den till synes obegripligt sjuke kan mötet utvecklas till en katastrof. Mer än hälften av alla långvarigt smärtsjuka rapporterar om sådana negativa upplevelser i mötet med sjukvården. Denna fördolda och destruktiva verklighet är ett viktigt tema i berättelsen.

Försäkringskassan, sjukförsäkringen och regelverket kring sjukskrivning har genomgått en lång förändringsprocess. Politiska beslut kring restriktioner i sjukförsäkringen har inte sällan påverkats av hörsägen och mytbildningar snarare än att de stått på rehabiliteringsmedicinskt vetenskaplig grund. Det förändrade regelverket har inbjudit till enkelspåriga tolkningar av en komplex vårdverklighet. En del har hemfallit åt övertro på rigida reglementen och stelbent pragmatism vilket lett till okänsligt agerande.

Men för de flesta läkare har processen lett till frustration, meningslös byråkratisering och försvårat patientarbete. Och patienterna har drabbats av ökad sjuklighet, fördjupat lidande och, tvärtemot vad som avsetts, utslagning från arbetslivet. Detta är en annan fördold verklighet jag vetat skildra.

Men ingen historia är så allvarlig att den inte också kan tillåtas ett stort mått av satir och underhållning. Jag har därför valt att spegla både allvarliga och tragikomiska perspektiv av vår yrkesutövning. Och allt kan inte rymmas i scener och dialoger. Med fiktiva tidningsartiklar, myndighetsbrev och läkarutlåtanden har jag velat belysa verkliga skeenden i den utveckling som lett fram till dagens situation."

>>>

Det var en mycket intressant, underhållande och samtidigt skrämmande föreläsning där Jan lät oss komma med på en resa – Läkarrollen sedd från insidan.

www.rme.nu/skane/forelasningar